

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання та протидію домашньому насильству

Цей Закон визначає правові та організаційні основи запобігання та протидії домашньому насильству, систему і повноваження органів та установ, на які покладаються функції із здійснення соціальних та спеціальних заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

1) домашнє насильство — будь-які протиправні діяння фізичного, сексуального, психологічного чи економічного характеру, вчинені щодо члена своєї сім'ї або особи, з якою існують або існували сімейні відносини, зокрема колишнє подружжя за умови спільного проживання, в тому числі жорстоке поводження з дитиною в сім'ї, а також які посягають на права, свободи і законні інтереси особи, завдають їй фізичної, моральної чи матеріальної шкоди чи створюють загрозу заподіяння такої шкоди;

2) економічне насильство — форма домашнього насильства, що полягає в позбавленні житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які особа, яка постраждала від домашнього насильства, має передбачене законом право, що може призвести або призвело до її смерті, порушення фізичного чи психічного здоров'я;

3) жорстоке поводження з дитиною в сім'ї — образи, нехтування, недбале поводження, залишення без догляду чи піклування та інші форми фізичного, сексуального, психологічного чи економічного насильства над дитиною з боку осіб, визначених у статті 3 цього Закону, що

порушують права, свободи і законні інтереси дітей, перешкоджають їх нормальному розвитку, завдають шкоди фізичному чи психічному здоров'ю дитини, її честі і гідності або створюють реальну загрозу заподіяння такої шкоди;

4) загроза вчинення домашнього насильства — висловлювання або дії, які свідчать про наміри вчинення діянь фізичного, сексуального, психологічного чи економічного характеру, якщо є обґрунтовані підстави для очікування їх виконання;

5) запобігання та протидія домашньому насильству — система соціальних та спеціальних заходів, спрямованих на усунення причин і умов, які сприяють вчиненню домашнього насильства, подолання його негативних наслідків, корекцію поведінки осіб, які вчинили домашнє насильство, притягнення їх до юридичної відповідальності, а також реабілітацію осіб, які постраждали від домашнього насильства;

6) заходи тимчасового обмеження прав — спеціальні заходи, визначені судом, якими особі, яка вчинила домашнє насильство чи створила загрозу його вчинення, забороняється вчиняти певні дії, накладаються обмеження або визначаються обов'язки стосовно особи, яка постраждала від домашнього насильства;

7) корекційна програма — комплекс заходів, спрямованих на корекцію агресивної, насильницької та залежної поведінки особи, яка вчинила домашнє насильство, та формування соціально прийнятної моделі її поведіння, відповідального ставлення до своїх вчинків та їх наслідків;

8) особа, яка вчинила домашнє насильство — особа, яка вчинила протиправні діяння фізичного, сексуального, психологічного чи економічного характеру щодо осіб, визначених у статті 3 цього Закону;

9) особа, яка постраждала від домашнього насильства — особа, яка постраждала від протиправних діянь фізичного, сексуального, психологічного чи економічного характеру, в тому числі від жорстокого поводження з дитиною в сім'ї, а також які посягають на її права, свободи і законні інтереси, завдають їй фізичної, моральної чи матеріальної шкоди чи створюють загрозу заподіяння такої шкоди з боку осіб, визначених у статті 3 цього Закону;

10) психологічне насильство — форма домашнього насильства, що полягає у словесних образах, погрозах, переслідуваннях, залякуваннях, інших діях психологічного характеру, якими умисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю особи, її честі і гідності;

11) сексуальне насильство — форма домашнього насильства, що полягає у непристойних зауваженнях, доторканнях, інших протиправних посяганнях на статеvu свободу та статеvu недоторканність осіб, визначених у статті 3 цього Закону, у тому числі діях сексуального

характеру щодо дитини, які завдають шкоди фізичному чи психічному здоров'ю дитини, її честі і гідності або створюють реальну загрозу заподіяння такої шкоди;

12) соціальні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству — система заходів загальносоціального характеру, які спрямовані на визнання суспільної небезпеки домашнього насильства, його протиправного асоціального характеру, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі стосунків, виявлення та усунення причин і умов, які сприяють його вчиненню, та подолання його негативних суспільних наслідків, реабілітацію осіб, які проживали в умовах домашнього насильства, та відновлення ненасильницьких стосунків між особами, визначеними у статті 3 цього Закону;

13) спеціальні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству — система заходів, спрямованих на запобігання та припинення конкретних випадків домашнього насильства;

14) тимчасовий обмежувальний припис — спеціальний захід реагування органів внутрішніх справ щодо захисту особи, яка постраждала від домашнього насильства, яким особі, яка вчинила домашнє насильство, забороняється вчиняти певні дії стосовно особи, яка постраждала від домашнього насильства;

15) фізичне насильство — форма домашнього насильства, що полягає в позбавленні свободи, спричиненні болю, нанесенні тілесних ушкоджень, вчиненні інших насильницьких діянь фізичного характеру проти життя, здоров'я, тілесної цілісності та недоторканності осіб, визначених у статті 3 цього Закону, що може призвести до смерті постраждалої особи або призвело до смерті, порушення фізичного чи психічного здоров'я, заподіяння шкоди її честі і гідності.

Стаття 2. Законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству

1. Законодавство про запобігання та протидію домашньому насильству складається з Конституції України, цього Закону, інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини щодо запобігання домашньому насильству, та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 3. Особи, на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству

1. До осіб, на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству, належать члени сім'ї та інші особи, між якими існують чи існували сімейні відносини, а саме:

подружжя;

колишнє подружжя за умови їх спільного проживання;
особи, які разом проживають однією сім'єю, але не перебувають у шлюбі між собою;
батьки (мати, батько) і дитина (діти);
усиновлювачі і усиновлені;
дід (бабуся) і внук (внучка);
вітчим (мачуха) і пасинок (падчериця);
брати і сестри;
опікуни (піклувальники) та особи, над якими встановлено опіку (піклування);
інші родичі, які разом проживають.

Стаття 4. Органи та установи, на які покладаються функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству

1. Функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству у межах наданих їм повноважень покладаються на:

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

місцеві державні адміністрації;

органи місцевого самоврядування;

центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

органи внутрішніх справ;

установи та навчальні заклади системи освіти;

заклади охорони здоров'я;

установи та заклади, діяльність яких відповідно до установчих документів спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству.

2. Підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, громадські об'єднання, а також окремі громадяни можуть

сприяти у здійсненні заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Стаття 5. Підстави для вжиття заходів із запобігання та протидії домашньому насильству

1. Підставами для вжиття заходів із запобігання та протидії домашньому насильству є:

заява особи, яка постраждала від домашнього насильства або стосовно якої існує загроза його вчинення;

повідомлення про вчинення домашнього насильства або загрозу його вчинення від фізичних та юридичних осіб за умови висловленого особою, яка постраждала від домашнього насильства, у письмовій формі бажання щодо вжиття заходів, передбачених цим Законом;

повідомлення про вчинення домашнього насильства або загрозу його вчинення стосовно дитини, осіб з особливими потребами, похилого віку чи недієздатної особи від фізичних та юридичних осіб.

2. Заява чи повідомлення про вчинення домашнього насильства приймаються органами та установами, зазначеними в частині першій статті 4 цього Закону.

3. Орган та установа, до яких надійшла заява або повідомлення про вчинення домашнього насильства, розглядає заяву чи повідомлення та вживає в межах своїх повноважень передбачених цим Законом заходів, а також інформує про отримання заяви чи повідомлення інші органи та установи, на які покладаються функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, для вжиття ними заходів.

4. Заява або повідомлення про вчинення домашнього насильства розглядаються органами та установами протягом семи робочих днів.

5. Відмова у прийнятті та розгляді заяви або повідомлення про вчинення домашнього насильства не допускається.

6. Порядок розгляду заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Рішення, дії чи бездіяльність органів, установ та їх посадових осіб щодо порушення вимог розгляду заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства можуть бути оскаржені до вищого органу або суду.

Стаття 6. Права осіб, які постраждали від домашнього насильства

1. Особи, які постраждали від домашнього насильства, мають право:

1) звернутися за допомогою до органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству;

2) отримувати інформаційну, медичну, соціальну, психологічну, юридичну та іншу допомогу;

3) на перебування в установі чи закладі, що зазначені у статті 14 цього Закону, відповідно до законодавства;

4) на відшкодування особою, яка вчинила домашнє насильство, завданих матеріальних збитків та шкоди, заподіяної фізичному та моральному здоров'ю;

5) звертатися до суду щодо застосування заходів тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила щодо них домашнє насильство, та направлення цієї особи на проходження корекційної програми.

Розділ II

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ, НА ЯКІ ПОКЛАДАЮТЬСЯ ФУНКЦІЇ ІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, належить:

1) формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

2) координація заходів з питань запобігання та протидії домашньому насильству, що реалізуються органами та установами, зазначеними у статті 4 цього Закону;

3) удосконалення законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству;

4) визначення пріоритетів та стратегічних напрямів реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

2. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, належить:

1) сприяння утворенню установ для осіб, які постраждали від домашнього насильства, та для осіб, які вчинили домашнє насильство, здійснення координації їх діяльності;

2) збирання та узагальнення даних про домашнє насильство відповідно до законодавства;

3) організація проведення в установленому порядку наукових та експертних досліджень;

4) обмін інформацією у галузі запобігання та протидії домашньому насильству з представниками іноземних держав;

5) розроблення методичних матеріалів щодо організації діяльності спеціалістів з питань запобігання та протидії домашньому насильству;

б) вжиття заходів до:

підвищення рівня правової обізнаності батьків і дітей з питань запобігання та протидії домашньому насильству;

організації навчання та підвищення кваліфікації фахівців з питань здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству;

проведення моніторингу та узагальнення результатів здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству;

залучення в установленому порядку спеціалістів відповідних місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій різних форм власності (за погодженням з їх керівниками) для розгляду питань щодо запобігання та протидії домашньому насильству.

Стаття 8. Повноваження місцевих державних адміністрацій з питань запобігання та протидії домашньому насильству

1. З метою запобігання та протидії домашньому насильству місцеві державні адміністрації:

1) здійснюють контроль та забезпечують виконання заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству;

2) взаємодіють з органами внутрішніх справ, іншими органами та установами, на які покладено функції з питань запобігання та протидії домашньому насильству, громадськими об'єднаннями;

3) організують проведення семінарів, засідань за круглим столом та інших заходів з питань запобігання та протидії домашньому насильству;

4) організують навчання фахівців, які проводять корекційні програми з особами, які вчиняють насильство в сім'ї, та забезпечують їх методичними рекомендаціями щодо виконання таких програм;

5) направляють осіб, які постраждали від домашнього насильства, до установ та закладів, які надають послуги таким особам;

б) ведуть облік даних про організації, установи та заклади, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії домашньому насильству, та послуги, які ними надаються;

7) приймають та розглядають в межах своїх повноважень заяви та повідомлення про вчинення домашнього насильства, в тому числі про жорстоке поводження з дитиною в сім'ї, вживають заходів до захисту прав дитини та представляють інтереси дітей у судах;

8) повідомляють про отримані заяви та повідомлення про вчинення домашнього насильства стосовно дитини органам внутрішніх справ;

9) утворюють установи для осіб, які постраждали від домашнього насильства, та осіб, які вчиняють насильство в сім'ї, відповідно до потреб регіону, здійснюють координацію та контроль за їх діяльністю;

10) визначають установи та заклади для проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство, та організують їх діяльність;

11) ведуть облік сімей, в яких було вчинено домашнє насильство, та осіб, щодо яких вчинено домашнє насильство, а також дітей, які постраждали від жорстокого поводження в сім'ї;

12) порушують перед відповідними органами питання про притягнення до відповідальності осіб, які допустили порушення прав, свобод і законних інтересів дітей;

13) вживають заходів до направлення дитини для обстеження стану її здоров'я до установ і закладів охорони здоров'я з метою документування випадку вчинення домашнього насильства, надання дитині необхідної медичної допомоги;

14) за заявою дитини, її батьків (одного з них) або усиновлювачів, опікунів, піклувальників або органу опіки та піклування звертаються до суду стосовно застосування заходів тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство щодо дитини, та/або направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, на проходження корекційної програми.

Стаття 9. Повноваження органів місцевого самоврядування з питань запобігання та протидії домашньому насильству

1. З метою запобігання та протидії домашньому насильству обласні та районні ради:

1) утворюють установи для осіб, які постраждали від домашнього насильства, та осіб, які вчиняють домашнє насильство, відповідно до потреб регіону, здійснюють координацію та контроль за їх діяльністю;

2) визначають установи та заклади для проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство, та організують їх діяльність;

3) направляють осіб, які постраждали від домашнього насильства, до установ та закладів, що надають послуги таким особам;

4) ведуть облік даних про організації, установи та заклади, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії домашньому насильству, та послуги, які ними надаються;

5) приймають та розглядають в межах своїх повноважень заяви та повідомлення про вчинення домашнього насильства, в тому числі про жорстоке поводження з дитиною в сім'ї, вживають заходів до захисту прав дитини та представляють інтереси дітей у судах;

6) взаємодіють з органами внутрішніх справ, іншими органами та установами, на які покладено функції з питань запобігання та протидії домашньому насильству, громадськими об'єднаннями;

7) організують проведення семінарів, засідань за круглим столом та інших заходів з питань запобігання та протидії домашньому насильству;

8) виявляють сім'ї, в яких існує загроза вчинення домашнього насильства, під час соціального інспектування сімей;

9) ведуть облік сімей, в яких було вчинено домашнє насильство, та осіб, щодо яких вчинено домашнє насильство, а також дітей, які постраждали від жорстокого поводження в сім'ї;

10) відвідують сім'ї, члени яких постраждали від домашнього насильства;

11) порушують перед відповідними органами питання про притягнення до відповідальності фізичних осіб, які допустили порушення прав, свобод і законних інтересів дітей;

12) за заявою дитини, її батьків (одного з них) або усиновлювачів, опікунів, піклувальників або органу опіки та піклування звертаються до суду стосовно застосування заходів тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство щодо дитини, та/або направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, на проходження корекційної програми.

Стаття 10. Повноваження центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

1. Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:

1) беруть участь у здійсненні заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству;

2) приймають заяви та повідомлення про вчинення домашнього насильства;

3) здійснюють соціальне інспектування сімей, в яких мають місце випадки вчинення домашнього насильства;

4) інформують за результатами соціального інспектування сімей, в яких мають місце випадки вчинення домашнього насильства, відповідні місцеві державні адміністрації або відповідні органи місцевого самоврядування для вжиття ними відповідних заходів;

5) повідомляють відповідним місцевим державним адміністраціям або органам місцевого самоврядування та органам внутрішніх справ про надходження повідомлення про вчинення домашнього насильства;

6) здійснюють соціальний супровід сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, у тому числі тих, в яких вчинено домашнє насильство;

7) проводять корекційні програми за участю органів внутрішніх справ відповідно до методичних рекомендацій, затверджених центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

8) представляють у разі потреби інтереси осіб, які постраждали від домашнього насильства, у суді;

9) взаємодіють з органами внутрішніх справ, іншими органами та установами, на які покладено функції з питань запобігання та протидії домашньому насильству, громадськими об'єднаннями.

Стаття 11. Повноваження органів внутрішніх справ

1. Органи внутрішніх справ:

1) беруть на профілактичний облік осіб, права яких тимчасово обмежено у зв'язку з вчиненням домашнього насильства, та проводять з ними профілактичну роботу;

2) відвідують сім'ї, члени яких перебувають на профілактичному обліку з приводу вчинення домашнього насильства, і проводять з ними профілактичну роботу;

3) виносять тимчасовий обмежувальний припис особам, які вчинили домашнє насильство;

4) контролюють виконання тимчасового обмежувального припису протягом строку його дії;

5) приймають та розглядають заяви і повідомлення про вчинення домашнього насильства;

б) вживають у межах своїх повноважень заходів до припинення домашнього насильства;

7) повідомляють особам, на яких поширюється дія законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству, про права, заходи і послуги, якими вони можуть скористатися;

8) здійснюють контроль за виконанням рішення суду щодо осіб, права яких тимчасово обмежено у зв'язку із вчиненням домашнього насильства;

9) взаємодіють з органами та установами, на які покладаються функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, громадськими об'єднаннями, діяльність яких спрямована на запобігання та протидію домашньому насильству;

10) надають на запит уповноважених органів в установленому законом порядку інформацію з питань запобігання та протидії домашньому насильству.

Стаття 12. Повноваження установ та навчальних закладів системи освіти

1. Установи та навчальні заклади системи освіти:

1) проводять роз'яснювальну роботу з учасниками навчально-виховного процесу із запобігання та протидії домашньому насильству та відповідальності у разі його вчинення;

2) вживають заходів до виявлення і припинення фактів жорстокого поводження з дітьми у сім'ї;

3) у разі виявлення факту жорстокого поводження з дитиною в сім'ї або отримання відповідної заяви чи повідомлення терміново повідомляють в установленому цим Законом порядку відповідним місцевим державним адміністраціям або органам місцевого самоврядування, органам внутрішніх справ, центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

4) організують роботу психологічної служби установи або навчального закладу з дітьми, які постраждали від домашнього насильства.

Стаття 13. Повноваження установ та закладів системи охорони здоров'я

1. Установи та заклади системи охорони здоров'я:

1) здійснюють цілодобовий прийом осіб, які постраждали від домашнього насильства, та надають їм необхідну медичну допомогу;

2) у разі виявлення ушкодження, що виникло внаслідок вчинення домашнього насильства, проводять медико-соціальну реабілітацію осіб, які постраждали від домашнього насильства, та повідомляють відповідним місцевим державним адміністраціям або органам місцевого

самоврядування, органам внутрішніх справ, центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Розділ III УСТАНОВИ ТА ЗАКЛАДИ, ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКИХ СПРЯМОВАНА, ЗОКРЕМА, НА ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Стаття 14. Установи та заклади, діяльність яких спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству

1. До установ та закладів, діяльність яких спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству, належать:

1) центри медико-соціальної реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства;

2) центри соціально-психологічної допомоги;

3) притулки для дітей служб у справах дітей;

4) центри соціально-психологічної реабілітації дітей;

5) інші установи та заклади, діяльність яких відповідно до установчих документів спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству.

Стаття 15. Центр медико-соціальної реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства

1. Центр медико-соціальної реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства:

1) здійснює медико-соціальну реабілітацію осіб, які постраждали від домашнього насильства;

2) створює відповідні умови для реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства, і за медичними показаннями направляє їх для подальшого лікування до профільних закладів охорони здоров'я;

3) організовує надання юридичних консультацій особам, які постраждали від домашнього насильства;

4) повідомляє про вчинене домашнє насильство органам внутрішніх справ;

5) надає знеособлену інформацію з питань запобігання домашньому насильству на запит уповноважених органів.

2. Центр медико-соціальної реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства, утворюється як юридична особа або як

відокремлений підрозділ лікувально-профілактичного закладу охорони здоров'я без статусу юридичної особи.

3. Порядок функціонування центру медико-соціальної реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Науково-методичне забезпечення зазначеного центру здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

4. Центр медико-соціальної реабілітації осіб, які постраждали від домашнього насильства, забезпечує здійснення заходів з реабілітації таких осіб на підставі рішення медичної комісії центру, яка утворюється його керівником. У разі здійснення заходів щодо неповнолітніх членів сім'ї необхідна письмова згода одного з батьків, усиновлювачів, опікуна чи піклувальника або органу опіки і піклування.

Стаття 16. Центр соціально-психологічної допомоги

1. Центр соціально-психологічної допомоги:

1) надає:

допомогу в умовах цілодобового стаціонару та тимчасовий притулок особам, які постраждали від домашнього насильства і потребують тимчасового притулку;

соціальні послуги таким особам шляхом консультування за допомогою телефонного зв'язку, а також в умовах денного стаціонару без забезпечення тимчасовим притулком і харчуванням;

консультації з питань застосування актів законодавства, допомогу в оформленні документів, забезпечує захист та реалізацію прав дітей, молоді та сімей, які постраждали від домашнього насильства, зокрема шляхом представлення їх інтересів перед третіми особами;

інформаційні послуги особам, які звертаються по допомогу, щодо роботи структурних підрозділів органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій різних форм власності та взаємодіє з ними з метою вирішення питань осіб, які постраждали від домашнього насильства;

інформацію з питань запобігання та протидії домашньому насильству на запит уповноважених органів в установленому законом порядку;

2) проводить:

оцінку потреб осіб, які звернулися до центру з приводу вчинення домашнього насильства, складає разом з ними індивідуальний план заходів

щодо усунення обставин, що спричинили домашнє насильство, з установленням строку його виконання;

психологічну діагностику осіб, які постраждали від домашнього насильства, з метою проведення психологічної корекції, реабілітації та адаптації, надає у разі потреби першу невідкладну допомогу;

3) інформує центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за місцем проживання особи, яка постраждала від домашнього насильства, про надання їй подальшого соціального супроводу;

4) порушує перед відповідними органами клопотання про необхідність застосування передбачених законодавством санкцій до осіб, які допустили порушення законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству.

2. Порядок функціонування центру соціально-психологічної допомоги затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Притулок для дітей служби у справах дітей

1. Притулок для дітей служби у справах дітей:

1) забезпечує соціальний захист дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах;

2) організовує та проводить профілактичну та корекційно-виховну роботу на основі індивідуального підходу до дитини та ступеня її розвитку;

3) надає допомогу у вирішенні питань правового захисту дітей.

2. Порядок функціонування притулку для дітей служби у справах дітей затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Центр соціально-психологічної реабілітації дітей

1. Центр соціально-психологічної реабілітації дітей:

1) надає дітям комплексну соціальну, психологічну, педагогічну, медичну, правову та інші види допомоги;

2) проводить психолого-педагогічну корекцію з урахуванням індивідуальних потреб кожної дитини;

3) проводить інформаційно-просвітницьку роботу серед дітей, батьків з питань запобігання проявам насильства;

4) проводить психологічну діагностику осіб, які постраждали від домашнього насильства, з метою психологічної корекції, реабілітації та адаптації;

5) інформує відповідні місцеві державні адміністрації або відповідні органи місцевого самоврядування про перебування в центрі дитини, яка постраждала від домашнього насильства.

2. Порядок функціонування центру соціально-психологічної реабілітації дітей затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Установи та заклади, діяльність яких відповідно до установчих документів спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству

1. Установи та заклади, діяльність яких відповідно до установчих документів спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству, утворюються місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, благодійними фондами, громадськими об'єднаннями і окремими громадянами відповідно до соціальних потреб регіону з метою забезпечення проведення реабілітаційної та корекційної роботи з членами сімей, у яких вчинено домашнє насильство.

2. Порядок функціонування установ та закладів, діяльність яких відповідно до установчих документів спрямована, зокрема, на запобігання та протидію домашньому насильству, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Розділ IV СОЦІАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Стаття 20. Соціальні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству

1. До соціальних заходів із запобігання та протидії домашньому насильству належать:

1) проведення інформаційної та просвітницької роботи для всіх верств населення з метою підвищення обізнаності з питань запобігання домашньому насильству;

2) вивчення, проведення аналізу та усунення причин і умов, які сприяють вчиненню домашнього насильства, а також його наслідків;

3) організація та проведення навчання для спеціалістів, які працюють у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

4) інші заходи соціального характеру у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Стаття 21. Спеціальні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству

1. До спеціальних заходів із запобігання та протидії домашньому насильству належать:

1) тимчасовий обмежувальний припис;

2) заходи тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство;

3) взяття на профілактичний облік осіб, до яких застосовано заходи тимчасового обмеження прав особи, та проведення з ними профілактичної роботи;

4) направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, на проходження корекційної програми.

Стаття 22. Тимчасовий обмежувальний припис

1. Тимчасовий обмежувальний припис виноситься органами внутрішніх справ особі, яка вчинила домашнє насильство чи створила загрозу його вчинення, незалежно від наявності в її діях ознак злочину у разі, коли така особа на момент вчинення домашнього насильства чи загрози його вчинення досягла 16-річного віку, і діє протягом одного місяця з моменту його винесення.

2. Тимчасовий обмежувальний припис виноситься у разі, коли він є сумісним із запобіжним заходом, що застосовується до особи відповідно до кримінально-процесуального законодавства України.

3. Тимчасовим обмежувальним приписом особа, яка вчинила домашнє насильство чи створила загрозу його вчинення, офіційно попереджається про неприпустимість вчинення домашнього насильства та передбачену законом відповідальність за його вчинення, а також їй забороняється вчиняти певні дії стосовно особи, яка постраждала від домашнього насильства, а саме:

1) отримувати інформацію про місце перебування особи, яка постраждала від домашнього насильства;

2) розшукувати особу, яка постраждала від домашнього насильства, якщо вона за власним бажанням перебуває в місці, що не відоме особі, яка вчинила домашнє насильство;

3) відвідувати особу, яка постраждала від домашнього насильства, якщо вона перебуває не за місцем постійного проживання;

4) вести телефонні переговори з особою, яка постраждала від домашнього насильства, або контактувати з нею через інші засоби зв'язку.

4. Порядок винесення тимчасового обмежувального припису затверджується Міністерством внутрішніх справ України.

Стаття 23. Взяття на профілактичний облік осіб, які вчинили домашнє насильство, та проведення з ними профілактичної роботи

1. Осіб, права яких тимчасово обмежено у зв'язку з вчиненням домашнього насильства, органи внутрішніх справ беруть на профілактичний облік на встановлений строк та проводять з ними профілактичну роботу.

2. Зняття з профілактичного обліку осіб, права яких тимчасово обмежено у зв'язку з вчиненням домашнього насильства, проводиться органами внутрішніх справ, які брали осіб на такий облік, автоматично, якщо судом не продовжено строк дії заходів тимчасового обмеження їх прав.

3. Порядок взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку осіб, права яких тимчасово обмежено у зв'язку з вчиненням домашнього насильства, затверджується Міністерством внутрішніх справ України.

Стаття 24. Подання регресного позову щодо стягнення з особи, яка вчинила домашнє насильство, коштів на відшкодування витрат на утримання особи, яка постраждала від домашнього насильства, в установах для осіб, які постраждали від домашнього насильства

1. Рішення про стягнення з осіб, які вчинили домашнє насильство, коштів на відшкодування витрат на утримання особи, яка постраждала від домашнього насильства, в установах для осіб, які постраждали від домашнього насильства, приймається судом в установленому законодавством порядку.

Стаття 25. Заходи тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство

1. Особа, яка постраждала від домашнього насильства, або її представник, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, а у разі вчинення домашнього насильства щодо дитини — батьки або особи, які їх замінюють, органи опіки та піклування мають право звернутися до суду із заявою про вжиття передбачених цією статтею заходів тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство, та направлення цієї особи на проходження корекційної програми.

2. Заходи тимчасового обмеження прав застосовуються до особи, яка на момент вчинення домашнього насильства чи загрози його вчинення досягла 16-річного віку.

3. Заходи тимчасового обмеження прав можуть застосовуватися на строк від 3 до 12 місяців після завершення строку дії тимчасового обмежувального припису у разі його винесення.

4. Заходами тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство, є:

1) заборона перебувати в місці спільного проживання з особою, яка постраждала від домашнього насильства;

2) усунення перешкод у користуванні майном, що перебуває в спільній власності або є власністю особи, яка постраждала від домашнього насильства;

3) обмеження спілкування з дитиною у разі, коли насильство вчинено стосовно дитини.

5. Копія судового рішення щодо застосування заходів тимчасового обмеження прав особи, яка вчинила домашнє насильство, та/або направлення такої особи на проходження корекційної програми надсилається судом відповідному органу внутрішніх справ.

Розділ V

ФІНАНСУВАННЯ ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ, НА ЯКІ ПОКЛАДАЮТЬСЯ ФУНКЦІЇ ІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Стаття 26. Джерела фінансування органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству

1. Фінансування органів та установ, на які покладаються функції із здійснення заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству, що належать до державної та комунальної форми власності, здійснюється за рахунок коштів відповідного бюджету.

Утримання інших установ та забезпечення розвитку їх матеріальної бази здійснюється за рахунок коштів засновників.

2. Фінансування і забезпечення розвитку установ для осіб, які постраждали від домашнього насильства, утворених підприємствами, установами, організаціями, благодійними фондами, громадськими об'єднаннями чи окремими громадянами, здійснюється за рахунок їх власних коштів.

Розділ VI

ОХОРОНА ПРАВ ОСІБ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Стаття 27. Охорона прав осіб, на яких поширюється дія заходів щодо запобігання та протидії домашньому насильству

1. Особам, стосовно яких здійснюються заходи щодо запобігання та протидії домашньому насильству, держава гарантує охорону прав і законних інтересів.

2. Не допускається розголошення посадовими особами та працівниками, які здійснюють заходи щодо запобігання та протидії домашньому насильству, відомостей про особисте та сімейне життя громадян, які постраждали від такого насильства, що стали їм відомі у зв'язку з виконанням їх службових обов'язків, крім випадків, визначених законом.

Стаття 28. Відповідальність за вчинення домашнього насильства

1. Особи, які вчинили домашнє насильство, несуть відповідальність відповідно до закону.

Розділ VII

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України “Про попередження насильства в сім'ї” (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 10, ст. 70; 2007 р., № 15, ст. 194; 2009 р., № 13, ст. 153; із змінами, внесеними законами України від 16 жовтня 2012 року № 5462-VI і від 6 листопада 2012 року № 5477-VI).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) статтю 173² Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122) викласти у такій редакції:

“Стаття 173². Вчинення домашнього насильства, невиконання тимчасового обмежувального припису, порушення заходів тимчасового обмеження прав особи або непроходження корекційної програми

Вчинення домашнього насильства, тобто будь-які протиправні діяння фізичного, сексуального, психологічного чи економічного характеру,

вчинені щодо члена своєї сім'ї або особи, з якою існують або існували сімейні відносини, зокрема колишнє подружжя за умови спільного проживання, в тому числі жорстоке поводження з дитиною в сім'ї, а також діяння, які посягають на права, свободи і законні інтереси особи, завдають їй фізичної, моральної чи матеріальної шкоди чи створюють загрозу заподіяння такої шкоди, порушення заборони вчинення певних дій, визначених тимчасовим обмежувальним приписом, порушення заходів тимчасового обмеження прав особи або непроходження корекційної програми особою, яка вчинила насильство в сім'ї, —

тягнуть за собою накладення штрафу від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до п'яти діб.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, —

тягнуть за собою накладення штрафу від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.”;

2) у частині другій статті 1191 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 40—44, ст. 356) слова “особи, яка потерпіла” замінити словами “та реабілітацію особи, яка постраждала”.

**Голова
Верховної Ради України**